

NOTULEN KAPSTOKOVERLEG 11 MEI 2017

Plaats: De Rooszaal, Stopera

Aanwezigen: Ilona Polak (WPI), Bianca van Beijnhem-Bakker (WPI), Henny Beers, Caroline de Groot (BSJ), Gerda Spuit (DRG), Merlijn Scholing (LdH), Ron Kreike, Paul Willemse (DAK), Olga Willemsen (PuurZuid), Hans van Hezik (LdH), Cornelia (WMO), Sheila Zandwijken (Sociaal Loket), Grachella Boston (Sociaal Loket), Mirthe Bunte (Eropaf), Arjan Kok (Rekenkamer), Mourad, Fred, Sascha van Oeveren, Peter van der Gragt (MDHG), Dominique Borm (MDHG), Vincent van Haren (MDHG), Willem de Boer (MDHG), Dennis Lahey (MDHG)

Aanwezige gemeenteraadsleden: Femke Roosma (GroenLinks), Nelly Duijndam (SP), Meltem Kaya (D66), Maarten Poorter (PvdA)

Notulist: Lucia Oldenburg, MDHG

1. OPENING

Dennis Lahey, directeur van de MDHG opent de vergadering en heet iedereen welkom. Het Kapstokoverleg is georganiseerd door de MDHG en vanuit de gemeenteraadsleden door Femke Roosma van GroenLinks. Het is de derde keer dat het Kapstokoverleg plaatsvindt. Dit keer vindt het Kapstokoverleg plaats in het kader "Daklozen in de Stopera", waarbij vier bijeenkomsten zijn georganiseerd, met Laurens Ivens (Wethouder Bouwen en Wonen) op 24 maart, Eric van den Burg (Wethouder Zorg en Welzijn) op 17 mei en Arjan Vliegthart (Wethouder Werk, Participatie en Inkomen) op 15 juni (Samen met De Daklozenbond).

Het doel van deze bijeenkomst is om Gemeenteraadsleden rechtstreeks te laten informeren door dak- en thuislozen over de gebieden waar zij mee te maken hebben: met name op het gebied van ontwikkelingen in de maatschappelijke opvang, op het gebied van werk en inkomen en eventueel justitie/veiligheid. Bedoeld voor alle dak- en thuislozen van Amsterdam, vertegenwoordigers van dak- en thuislozen, zoals medewerkers van het Straatvangnet (MDHG, Bureau Straatjurist en de Daklozenbond), leden van cliëntenraden en deelnemers aan het Groot M.O.-overleg en Amsterdamse gemeenteraadsleden van alle politieke partijen. Anderen zijn welkom als toehoorder.

2. ALGEMENE MEDEDELINGEN

- Er worden notulen gemaakt door de MDHG. Daarvoor gaat er ook een presentielijst rond. Als je de notulen graag wilt ontvangen, noteer dan ook even je emailadres. Graag duidelijk leesbaar!
- De notulen van de vorige keer liggen uitgedraaid bij de ingang.
- Graag gebruik maken van de microfoons (rode knopje), ook graag weer uitzetten.
- Zeg als je het woord neemt even je naam, dat praat wat makkelijker.

3. AGENDAPUNTEN

De agenda van deze bijeenkomst wordt zoals altijd pas tijdens de bijeenkomst zelf gemaakt, zodat iedereen de gelegenheid heeft om punten in te brengen. Wel is ervan tevoren geïnventariseerd of er al punten zijn bij de verschillende gemeenteraadsleden en bij verschillende cliëntorganisaties van dak- en thuislozen, zoals het Straatvangnet en het Groot M.O.-overleg. De agenda, inclusief de ingebrachte punten is als volgt:

1. Uitbreiding van de nachtopvang. Zijn er nieuwe plekken gerealiseerd? Hoe? Bevalen die? Etc.). Ingebracht door de Gemeenteraadsleden.
2. Voorzieningen voor de Niet-OGGZ-doelgroep ingebracht door Dennis Lahey
3. Vergoeding vrijwilligerswerk
4. Bouwplannen 1000 extra woningen ingebracht door Sacha van Oeveren.
5. Uitstroom UMO-woningen + transparantie Veldtafel Uitstroom ingebracht door Sacha van Oeveren en Merlijn Scholing

6. Uitvoering beleid doelloos rondhangen en drugs/alcohol in Amsterdam
7. AOW: overgang landelijke registratie naar BKR. Ingebracht door Marieke Klasing
8. Inzet ervaringsdeskundigen (o.a. bij screening JvG)

4. NOTULEN EN ACTIES VORIGE KEER

Er zijn geen op of aanmerkingen op de notulen van het vorige overleg. Mochten die toch nog volgen kan dat gemaïld worden naar dennis@mdhg.nl. De meest concrete actiepunten na het vorige overleg waren als volgt. Deze punten worden eerst besproken voor we overgaan op de agenda:

A. Kluisjes voor daklozen

Er is al een lange tijd behoefte aan ruimte waar dak en -of thuislozen hun spullen in kunnen bewaren zodat ze hier niet de hele dag mee hoeven te lopen. In Den Haag wordt dit al gerealiseerd. Is dit in Amsterdam te realiseren?

Nelly Duijndam (SP): Hier hebben we het toen over gehad. De wethouder verwijst naar het commercieel regelen van kluisjes in plaats van dat dat door de gemeente zou moeten worden geregeld.

Mourad: In de winteropvang hebben we het ook gehad over het beschikbaar stellen van ruimte of kluisjes voor mensen hun spullen. Waar een wil is, is een weg: er was daar genoeg ruimte.

B. Briefadressen UWV:

Bij de Daklozenvakbond kwamen veel mensen die thuisloos -niet dakloos- zijn met een UWV-uitkering die een briefadres nodig hadden. Via het WPI kunnen zij geen briefadres krijgen en de Daklozenvakbond moet ze afwijzen omdat ze af en toe ergens binnen slapen. Ze kunnen zich niet inschrijven bij de kennissen of vrienden waar ze af en toe verblijven vanwege de kostendelersnorm en de belastingdienst. Zonder briefadres kan men zich niet inschrijven in de BRP wat maakt dat je op gemeentelijk niveau niks kan regelen (aanvraag ID). Daarnaast zijn er voorwaarden om een bankrekening te openen zoals ingeschreven staan bij een instelling zoals het HVO of het Leger des Heils.

Femke Roosma (GroenLinks): Wij gaan over gemeentelijk beleid. Het UWV hoort hier niet bij. Dit kan het beste meegenomen worden naar de bijeenkomst met Arjen Vliegthart.

Actie: Dit agenda punt meenemen naar de bijeenkomst met wethouder Vliegthart

C. Werkbezoek screeningsbalie:

Er was een groot gebrek aan privacy bij het eerste gesprek aan de balie. Dat is een plek waar het recht op privacy niet beschermd werd. Ook werd er gevraagd naar medische gegevens waarvoor je zelf de keuze mag maken die de vertellen. En zo wel moet dat in privacy kunnen gebeuren. Dus is er voorgesteld een werkbezoek in te plannen door gemeenteraadsleden om te kunnen zien hoe er gewerkt wordt en direct een aantal casussen te verkrijgen.

Femke Roosma (GroenLinks): Dit onderwerp hebben wij erg serieus genomen en zijn op werkbezoek geweest. Er wordt gewerkt door het WPI aan een plan voor het verbeteren van de werkwijze, benadering en behoud van privacy.

Dennis Lahey (MDHG): De eerste gesprekken worden nu in elk geval al binnen gevoerd, dus het is al verbeterd.

5. INGEBRACHTE AGENDAPUNTEN

1) Uitbereiding nachtopvang (met 250 plekken)

Er is besloten om de nachtopvang in Amsterdam uit te bereiden met 250 plekken. 100 extra bedden voor OGGZ-ers en 150 plekken in de vorm van een passantenpension.

Femke Roosma (GroenLinks): Dit punt is ingebracht omdat het voor ons (gemeenteraadsleden) belangrijk is om te weten of er gerealiseerd wordt wat er is gezegd. Daarnaast wil ik ook graag weten of de nieuwe plekken bijvoorbeeld bevallen? Wat weten en vinden jullie ervan?

Merlijn Scholing (LdH): Er is nog helemaal niks gerealiseerd.

Nelly Duijdam (SP): Er zijn in ieder geval 100 plekken gerealiseerd.

Maarten Poorter (PvdA): Wanneer moet dit klaar zijn? Ik vind het belangrijk dat dit gerealiseerd wordt.

Meltem Kaya (D66): De extra plekken moeten voor de winter gerealiseerd zijn. Zo niet, gaat de winteropvang door.

Mourad: Het had twee jaar geleden al klaar moeten zijn. Bovendien is het behoefte-aantal een vage optelsom. Hoe komen jullie bij het getal van 250? Het zijn er in ieder geval geen 250 maar veel meer.

Dennis Lahey (MDHG): Het is inderdaad belangrijk om dit goed na te gaan. Het getal is op ongeveer 250 geschat naar aanleiding van de winteropvang in 2015-2016. In 2017 waren dit er veel meer.

Mourad: De M.O. geldt daarnaast voor een groot deel niet voor de populatie van de winteropvang vanwege gestelde voorwaarden en het onderscheid tussen wel en niet OGGZ en regiobinding et cetera.

Dennis Lahey (MDHG): Als het goed is maakt het passantenhotel geen gebruik van regiobinding. Maar het is inderdaad voor niet-OGGZ mensen lastig om een plek dan wel hulp te vinden. Als ze al in staat zijn al hun problemen daadwerkelijk het hoofd te bieden is er een woningen te kort.

Maarten Poorter (PvdA): De constructie is nu als volgt: er moeten 1000 woningen gerealiseerd worden. Bezuinigingen hangen boven het hoofd van de te verkrijgen subsidie voor die woningen.

Meltem Kaya (D66): Ik vind het niet netjes dat je dit aankaart. Want als de woningen niet gerealiseerd kunnen worden gaan de bezuinigingen niet door.

Maarten Poorter (PvdA): Maar de bezuinigingen kunnen wél invloed hebben, en dat vind ik zorgelijk.

Fred: Ik vind echt dat zelfredzame daklozen worden gediscrimineerd. Het is niet makkelijk om eenmaal dakloos weer uit je problemen te raken zonder hulp.

2) Voorzieningen voor de niet-OGGZ doelgroep (Dennis Lahey MDHG)

Dit punt sluit goed op bovenstaande aan. In het gemaakte beleid van het Plan van Aanpak voor de MO wordt er een onderscheid gemaakt tussen OGGZ en niet-OGGZ-criteria. Als je voldoet aan de OGGZ-criteria (op meerdere leefgebieden problemen hebt) kan je gebruik maken van de Maatschappelijke Opvang, zo niet wordt je als zelfredzaam beschouwd (zelf in staat je problemen op te lossen als dakloze). Er zit niks tussen deze twee groepen. De scheidslijn is digitaal. Veel mensen worden als zelfredzaam gezien maar lukt het alsnog niet om uit hun problemen te komen. Je kan ervan uit gaan dat iemand die zijn huis verliest wél problemen heeft. En als iemand daar niet uitkomt worden deze problemen vele malen groter naarmate de tijd vordert.

Je moet dan beschikken over een heel goed overzicht en coördinatie van je problematiek, genoeg geld hebben voor vervoer, energie om aan het werk te blijven, kennis over waar je zo snel mogelijk weer aan een huisje komt, enzovoorts.

Dennis Lahey (MDHG): De oplossingen die in dat Plan van Aanpak worden geadviseerd zijn niet meer toepasbaar.

'Onbekend': Toen ik dakloos ben geraakt ben ik een jaar van hostel naar hostel gegaan zonder dat ik vooruit kon gaan om mijn problemen op te lossen. Er wordt gezegd dat er genoeg voorzieningen zijn maar dit is niet zo.

Mourad: Plan van Aanpak 1 en 2 zijn totaal anders qua doelgroepen. Het probleem dakloosheid is onder gebracht in de zorg. Wat maakt dat er meer subsidies worden verkregen voor instanties maar mensen zelf zijn er niet persé mee geholpen. De zorg is gericht op zware doelgroepen zodat er filevorming is ontstaan voor het daadwerkelijke probleem namelijk: behuizing, simpelweg een dak

boven het hoofd. Tegen de tijd dat een (niet-oggz) dakloze weer een woning heeft is hij of zij inmiddels wel OGGZ.

3) Vergoeding vrijwilligerswerk

Het bedrag wat maximaal verdiend mag worden als vrijwilliger is erg laag en zorgt er bijvoorbeeld voor dat iemand niet vijf dagen in de week kan schoonmaken of anders gekort wordt op zijn uitkering.

Paul Willemse (DAK): We hebben dit ook besproken tijdens de bijeenkomst met wethouder Vliegenthart en zijn toen uitgejoeld. Vrijwilligers worden flink ondergewaardeerd. Er zijn bijvoorbeeld geen vervoerskosten te krijgen. De gemeente moet hier wat aan doen.

Nelly Duijndam (DP): Ik weet wel dat er een regeling voor mantelzorgers is.

Dennis Lahey (MDHG): De vrijwilligersvergoeding voor mensen met een bijstandsuitkering gaat wel omhoog.

Cornelia: Reisgeld wordt nu gezien als inkomsten, dat is een fout idee. Het moet van tevoren gedeclareerd worden en het te ontvangen geld wordt dan gezien als ontvangen inkomsten over dat jaar. Dat is niet handig.

Bianca Beijnhem-Bakker (WPI): Op het moment dat iemand onkostenvergoeding krijgt wordt dit niet gezien als inkomsten.

4) Bouwplannen 1000 extra woningen (Sacha van Oeveren)

Femke Roosma (GroenLinks): Wat betreft sobere huisvesting komt de realisatie van woningen nu pas op gang. Van het grote aantal zijn er nu 37 woningen bijgekomen.

Dennis Lahey (MDHG): Hoe worden die geteld? Er is onrust over langdurigheid van de te realiseren plannen. Ik zou graag een oproep aan de gemeenteraadsleden doen om te monitoren of er aan de plannen gewerkt wordt.

Sascha van Oeveren: Het is voor kwetsbare mensen moeilijk om op een adequate manier zelfstandig te gaan wonen. Er is niet alleen een woningtekort maar overbruggingsperioden zonder begeleiding maken het ook moeilijk. Zoals in het passantenhotel: daar zijn meer plekken vrijgemaakt voor de maatschappelijke opvang. Daar kunnen mensen 6 tot 8 maanden terecht maar er is geen begeleiding, er wordt geen traject aangeboden. Dus kan je je afvragen hoe zelfredzaam mensen teruggaan naar de wijk.

Dennis Lahey (MDHG): Dan kom ik op het volgende agendapunt. Namelijk dat er zorgen bestaan over kwetsbare mensen (bijzondere doelgroepen) naar de wijk.

Femke Roosma (GroenLinks): Dit is inderdaad een probleem. Lastig is de vraag waar het knelpunt precies ligt; woningtekort of te weinig begeleiding zodat mensen blijven terugvallen?

Paul Willemse: Maar er zitten ook veel mensen tussen die niet meer te redden zijn, dus waarvan je af kan vragen of ze ooit nog helemaal zelfstandig kunnen wonen.

Maarten Poorter: Als het te lang duurt voor mensen kunnen doorstromen gaan mensen ook weer achteruit en worden hun problemen erger.

Dennis Lahey (MDHG): Goede hulpverlening is hier ook op z'n plaats. Iemand een half jaar hulp bieden bijvoorbeeld is eigenlijk te kort bij structurele problemen. En dan moet de hulpverlening die je krijgt ook nog eens heel erg goed zijn. Om een voorbeeld te noemen; in dat half jaar krijgen mensen 3 x een gesprek met maatschappelijk werk, maar wat dan? Dat is echt te weinig.

Olga Willemsen (Puur Zuid): Ik vertel met bovenstaande redenen graag over het Project "Onder de Panne". Het kan een uitweg bieden om mensen in huis te nemen. Dan hebben ze in elk geval een dak boven hun hoofd. Toch zijn mensen over het algemeen nog huiverig voor hun uitkering of dat de belastingdienst op de stoep staat als je iemand laat inschrijven op je adres. Met die reden willen we graag de regels versoepelen om mensen in huis te kunnen nemen.

Dennis Lahey (MDHG): Daar zijn wel stappen in te nemen.

Femke Roosma (GroenLinks): De angst om mensen in huis te nemen zou juist moeten afnemen door dit soort projecten. Het is zonde als mensen gekort worden op hun gelden door iemand in huis te nemen. Dit levert juist angst op. Er moet meer maatwerk geleverd worden.

Cornelia: Inderdaad, het zou in elk geval niet bestraft moeten worden.

Femke Roosma (GroenLinks): Inderdaad. Dit is een onderwerp wat veel wordt besproken. Ook omdat het een landelijke wet is dat je meer geld moet afdragen als er meer geld wordt verdiend per huishouden, dat maakt het zo lastig.

Cornelia: Die wet zou dan aangepast moeten worden.

Dennis Lahey (MDHG): Ik ben het eens met dat er meer maatwerk moet worden geboden. Helaas ken ik veel casussen waarbij iemand geholpen zou zijn door bij een bekende te wonen, maar het vertrouwen om dat te doen bij hun omgeving is er niet. Dat moet meer worden.

Cornelia: Dat is inderdaad zo, maar laten we daar dan ook wat aan doen. Deze vergaderingen hebben helemaal geen zin als er niks mee gebeurt.

Paul Willemse: En hoe zit het met daklozen die geen woning willen? Zoals in het Wests havengebied. Ik zou het fijn vinden als dat soort woonvormen toegestaan worden.

Sascha van Oeveren: Iets anders wat het zelfstandig wonen bemoeilijkt is dat lotingwoningen verdwijnen per 1 Januari 2018. Het zou fijn zijn als dit teruggedraaid kan worden want er staat een hele lange wachttijd voor sociale huur.

5) Uitstroom UMO-woningen + transparantie Veldtafel Uitstroom

Om na een traject uit te stromen naar een zelfstandige woning zijn er bepaalde criteria voor deelnemers. Maar die zijn niet heel erg bekend, en zo wel werkt het niet goed want mensen die in de wachtrij staan krijgen keer op keer te horen dat een uitstroom naar een eigen woning wordt uitgesteld. Het zou fijn zijn als er transparantie bestaat in dit proces zodat men weet waar hij/zij aan toe is. In het stadscongres Thuis in de Wijk vertelden vertegenwoordigers van de woningbouw dat ze ontransparantie voelden wanneer een huurder een woning kan worden aangeboden.

Maarten Poorter (PvdA): Dus het gaat om het verbeteren van het communicatie en verwachtingsmanagement. Ik ben het er mee eens dat dit verbeterd zou moeten worden, dat zou allicht het proces van afwachten iets kunnen verlichten.

6) Uitvoering beleid doelloos rondhangen en drugs/alcohol in Amsterdam

Paul Willemse: De uitvoering van het beleid betreft boetes omtrent doelloos rondhangen verloopt verkeerd. De meerderheid van de boetes die met die redenen worden uitgegeven zijn onterecht. Hier was al naar gekeken maar nog steeds wordt het op een te harde manier gehanteerd.

Dit geldt ook voor boetes die worden uitgegeven voor op straat slapen. Er is met de burgemeester afgesproken dat dit niet meer mag.

Maarten Poorter (PvdA): Stuur graag casussen door hierover, dan kunnen we het aanpakken.

7) AOW-overgang landelijke registratie naar BKR (Marieke Klasing)

Dennis Lahey (MDHG): Als je langdurig niet stond ingeschreven vanwege dat je dakloos was wordt je gekort op je AOW-uitkering. Terwijl je wellicht op een andere manier kan aantonen dat je toch in Nederland verbleef, zoals met SVB-gegevens?

Marieke Klasing: Ik heb dit probleem gehad. Ik stond inderdaad een hele tijd niet ingeschreven waardoor er wordt gezegd dat ik voor die periode geen recht zou hebben op een AOW-uitkering. Maar ik kan wel aantonen dat ik in Nederland verbleef.

Nelly Duijndam (SP): Dit zou wel hersteld moeten kunnen worden. Is dat al gebeurd?

Dennis Lahey (MDHG): In dit geval is dit gelukkig hersteld inderdaad. Maar ik vind het als belangenbehartiger interessant om te weten of dit vaker voorkomt. Dus mochten hier gevallen van zijn, geef het graag door.

8) Inzet ervaringsdeskundigen (o.a. bij screening JvG):

Cornelia: Er zijn veel opleidingen voor ervaringsdeskundigen uit de grond gekomen. Alleen zijn er nog weinig betaalde banen te vinden voor de mensen die deze opleidingen hebben afgerond.

Merlijn Scholing: Bij HVO Querido zijn er wel eens vacatures voor ervaringsdeskundigen beschikbaar. Het zou leuk zijn als er via de gemeente ook vacatures worden vrijgemaakt. Inderdaad bijvoorbeeld bij de screeningsbalie.

Mourad: Hiernaast is helaas vaak de kwaliteit van de zorg heel slecht. Ondanks dat er cliëntenraden zijn die rechtstreeks signalen kunnen doorgeven wordt het beleid vaak niet veranderd. Degene die dit beleid moeten maken zijn vaak ambtenaren die niet erg meelevend of zelf geïnteresseerd zijn in de mensen zelf. Een impuls aan kwaliteit in de zorg is nodig.

Maarten Poorter (PvdA): Goed om dit te horen. Dit moet inderdaad verbeterd.

Nelly Duijndam (SP): Ik ben het daar ook mee eens.

Marieke Klasing: Ook is het een idee om transparantie over de uitgaven van subsidies te verzoeken.

AFRONDING

Dennis sluit de vergadering en bedankt iedereen voor hen aanwezigheid. Er wordt afgesproken dat er over een half jaar een volgend Kapstokoverleg zal gaan plaatsvinden. Tevens wordt men uitgenodigd voor de volgende activiteiten:

Overleg met Eric van der Burg, woensdag 17 mei 2017 in de Mirandazaal (Stopera)

Daklozendag, woensdag 7 juni 2017.

Overleg met Arjan Vliegthart, donderdag 15 juni 2017 in de Mirandazaal (Stopera)